

Motion till riksdagen 2021/22:4581

av **Patrick Reslow m.fl. (SD)**

med anledning av prop. 2021/22:158 Ett mer likvärdigt skolval

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår propositionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag om lämplig tidpunkt för när föräldrar ska kunna ställa sina barn i kö till en fristående förskola eller skola och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen föreslår i proposition 2021/22:158 *Ett mer likvärdigt skolval* att huvudmän för förskoleklass och grundskola så långt det är möjligt aktivt ska verka för och upprätthålla en allsidig social sammansättning av elever på sina skolenheter. Vidare förslås att ett antal urvalsgrunder regleras i lag i det fall det inte kan beredas plats för alla sökande till en viss skolenhet. De fristående skolorna ska t.ex. inte få tillämpa kötid som urvalsgrund. Vidare ska såväl Statens skolinspektion som kommunerna få mer inflytande över processen vid ansökan om att bli godkänd som huvudman.

Den allmänpolitiska debatten har under senare år präglats av osaklighet och ogrundade påståenden. Olika regeringsföreträdare har målat upp en bild av de fristående skolorna som roten till allt ont och skuldbelagt dem för den bristande likvärdigheten, den ökade segregationen och de sjunkande kunskapsresultaten i svensk skola. Det är ett synnerligen oseriöst förhållningssätt. Snarare är det så att det är den oreglerade invandringspolitiken som medfört allvarliga konsekvenser inte bara för samhället i stort, utan även för svensk skola - där mer än var femte elev lämnar grundskolan utan behörighet till nationellt program och där ett stort antal elever har så allvarliga brister i svenska språket att de inte klarar av utbildningen och där lektioner präglas av stök och bristande disciplin.

Likaså har kommunaliseringen av svensk skola haft förödande konsekvenser för likvärdigheten i svensk skola. När kommuner kan göra olika prioriteringar i sina respektive budgetar leder det ofrånkomligen till att likvärdigheten sätts ur spel. Vad som behövs

är en tydlig statlig styrning. Socialdemokraterna har nu haft två mandatperioder på sig att se över denna fråga, men i stället skjuts nu en tillsatt utredning in frågan på framtiden.

1. Sverigedemokraterna slår vakt om rätten att välja skola. Det är elever och föräldrar som ska ha inflytandet över skolvalet, inte politiker eller byråkrater. Det förslag som nu ligger på riksdagens bord kommer att slå hårt mot just rätten att välja skola. Regeringens förslag om en s.k. allsidig social sammansättning innebär de facto att huvudmännen får en skyldighet att se till att klasser får ett blandat elevunderlag. I praktiken innebär detta att platser på populära skolor ska paxas för vissa grupper av elever. Det blir politiker och tjänstemän som kommer att styra skolvalet, inte föräldrarna. Bussning och lottning kommer tveklöst att bli instrument som används för att få till stånd en "allsidig social sammansättning" av skolorna och klasserna. Effekterna av den politiken har vi sett i bl.a. Göteborg, Nyköping och Trollhättan. I stället för att ta itu med de verkliga problemen vill regeringen nu smeta ut problemen i svensk skola till alla skolor. Vi vänder oss starkt emot detta. Utbildningspolitiken ska präglas av ett starkt fokus på kunskap och bildning, inte på att göra eleverna till ett integrationsprojekt.

Lika viktigt är det att skolplaceringarna är förutsägbara och rättssäkra för den enskilda individen. Så kommer det inte att bli i det fall regeringens förslag skulle gå igenom, eftersom det då blir omöjligt att förutse utfallet av skolplaceringarna.

Innebörden av en "allsidig social sammansättning" är dessutom att svaga elever skulle dra nytta av högpresterande klasskamrater. Vi vill bestämt understryka att det aldrig kan vara de studiestarka elevernas ansvar att höja resultaten hos de svagpresterande. Tvärtom borde vi i stället fokusera mer på det egna ansvaret, skapa disciplin på de skolor som inte fungerar, ställa högre krav på kunskapsutvecklingen, reformera lärarutbildningen, stärka lärarnas befogenheter och agera kraftfullt mot oseriösa aktörer med koppling till våldsbejakande extremism.

2. Regeringen föreslår dessutom att ett antal urvalskriterier skrivs in i skollagen. För Sverigedemokraternas del är det viktigt att skolval baseras på förutsägbara kriterier. Sådana kan t.ex. vara närhetsprincipen, syskonförtur och verksamhetsmässigt samband, men inte kriterier som den enskilde inte kan påverka, som t.ex. etnicitet.

Regeringen föreslår att kötiden ska tas bort som urvalsgrund till fristående skolor. Vi delar inte regeringens uppfattning att ett kösystem är orättvist. Kösystem är något som existerar i flera andra delar av välfärdssektorn utan att ifrågasättas. Till skillnad från ett slumpmässigt urval (lottning) bygger kösystem på aktiva val. I alla andra sammanhang efterlyser vi engagemang från föräldrarnas sida. Det faktum att föräldrar gör ett aktivt val borde uppmuntras, inte förbjudas.

Vi är i detta avseende kritiska till regeringens hantering av frågan. Flera oppositionspartier, däribland Sverigedemokraterna, har öppnat upp för att diskutera när i tiden det är rimligt för föräldrar att kunna ställa sina barn i kö till en skola. Vi instämmer i att det finns brister i dagens system, såtillvida att barn som föds i början av året får en fördel gentemot dem som föds senare på året. Just därför har vi velat se en bredare diskussion om när i tiden det är rimligt att ställa sig i kö till en skola. Det skulle dessutom vara lämpligt att engagera Sveriges Kommuner och Regioner och de fristående huvudmännen i frågan. Regeringen har emellertid valt att helt undvika diskussioner för att få till stånd en bred uppgörelse i frågan, trots att förutsättningarna varit goda. Det är enligt vår mening svagt agerat. Vi anser därför att regeringen bör återkomma med förslag på lämplig tidpunkt när föräldrarna kan ställa sina barn i kö till en fristående förskola eller skola.

Patrick Reslow (SD)

Robert Stenkvist (SD)

Michael Rubbestad (SD)

Jörgen Grubb (SD)

Richard Jomshof (SD)